

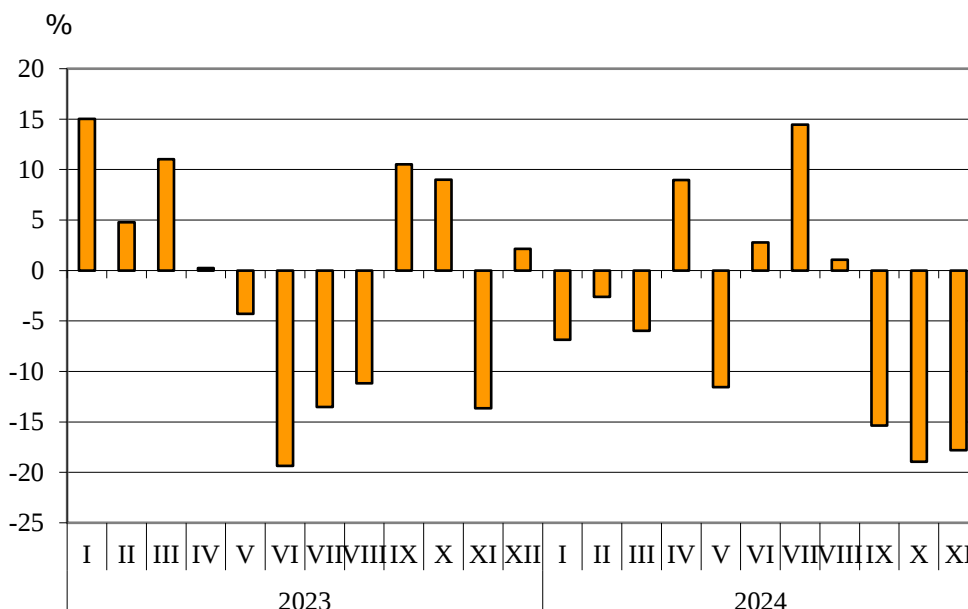

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

През периода **януари - ноември 2024 г. износът** на стоки от България за **трети страни** намалява с 5.2% в сравнение със същия период на 2023 г. и е на стойност 27 664.6 млн. лева (виж табл. 1 и 2 от приложението). Основни търговски партньори на България са Турция, Съединените американски щати, Сърбия, Република Северна Македония, Обединеното кралство, Китай и Египет, които формират 52.1% от износа за трети страни (виж табл. 3 от приложението).

През **ноември 2024 г. износът** на стоки от България за **трети страни** е намалял със 17.8% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 2 231.8 млн. лева.

**Фиг. 1. Номинално изменение в стойностния обем¹ на износа на стоки от България за трети страни през периода 2023 - 2024 година
(спрямо същия месец на предходната година)**

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

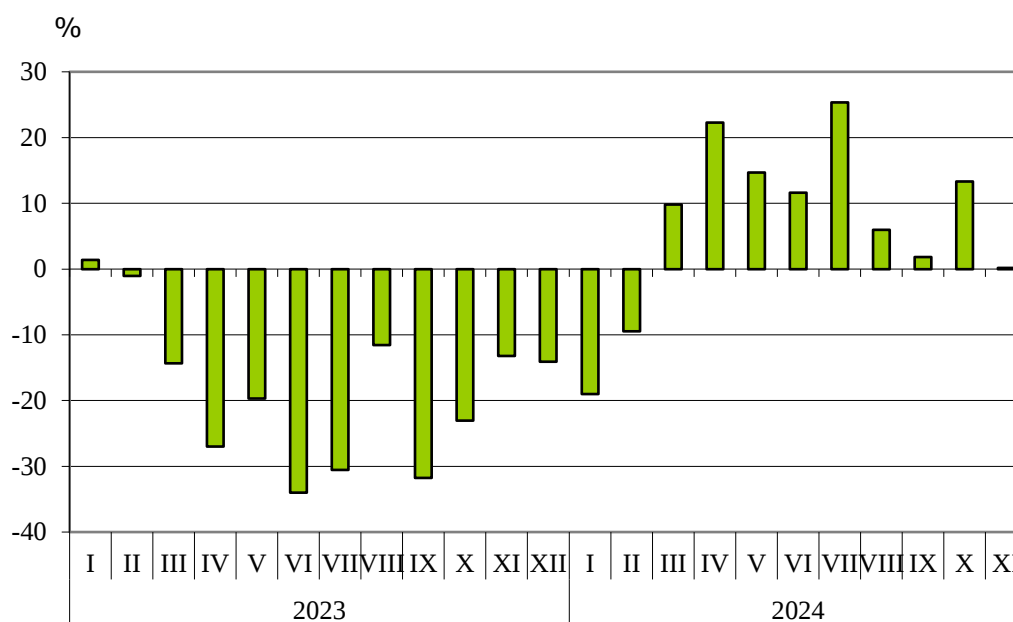
**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ ЗА 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

При износа, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, най-голям ръст е отбелязан в сектор „Химични вещества и продукти“ (10.9%) (виж табл. 4 от приложението). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (40.3%).

Вносът на стоки в България **от трети страни** през **периода януари - ноември 2024 г.** нараства със 6.4% в сравнение със същия период на 2023 г. и е на стойност 38 230.4 млн. лева (по цени CIF)¹ (виж табл. 1 и 2 от приложението). Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Турция, Китай, Украйна и Сърбия (виж табл. 3 от приложението).

През **ноември 2024 г. вносът** на стоки в България **от трети страни** нараства с 0.2% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 3 526.8 млн. лева.

**Фиг. 2. Номинално изменение в стойностния обем² на вноса на стоки в България от трети страни през периода 2023 - 2024 година
(спрямо същия месец на предходната година)**

При вноса, разпределен според **Стандартната външнотърговска класификация**, най-голямо увеличение е отчетено в сектор „Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (с изкл. на горивата)“ (26.7%) (виж табл. 4 от

¹ Вносът по цени FOB се изчислява от БНБ (<http://bnb.bg/Statistics/StExternalSector/StForeignTrade/StFTImports/index.htm?toLang= BG>).

² Изменение в стойностния обем по текущи цени.

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ ЗА 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

приложението). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Машины, оборудване и превозни средства“ (3.5%).

Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на България с трети страни за **периода януари - ноември 2024 г.** е отрицателно и е в размер на 10 565.8 млн. лева (виж табл. 1 от приложението).

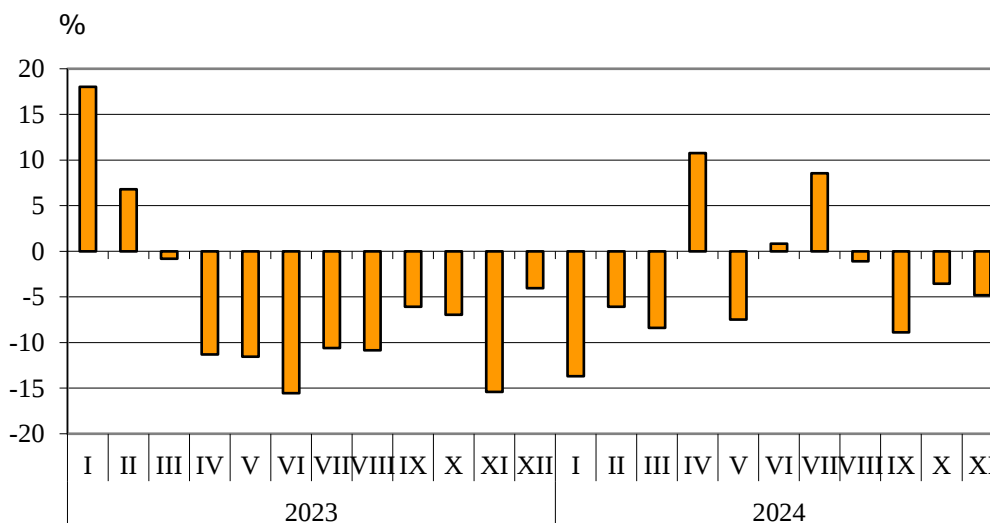
През **ноември 2024 г.** външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) с трети страни също е отрицателно и е на стойност 1 295.0 млн. лева.

Търговия със стоки на България с трети страни и ЕС - общо

През **периода януари - ноември 2024 г.** от България **общо са изнесени** стоки на стойност 77 837.9 млн. лв., което е с 3.2% по-малко в сравнение със същия период на 2023 година (виж табл. 1 и 2 от приложението).

През **ноември 2024 г. общият износ** на стоки възлиза на 6 891.2 млн. лв. и намалява с 4.8% спрямо същия месец на предходната година.

**Фиг. 3. Номинално изменение в стойностния обем¹ на
износа на стоки от България през периода 2023 - 2024 година
(спрямо същия месец на предходната година)**

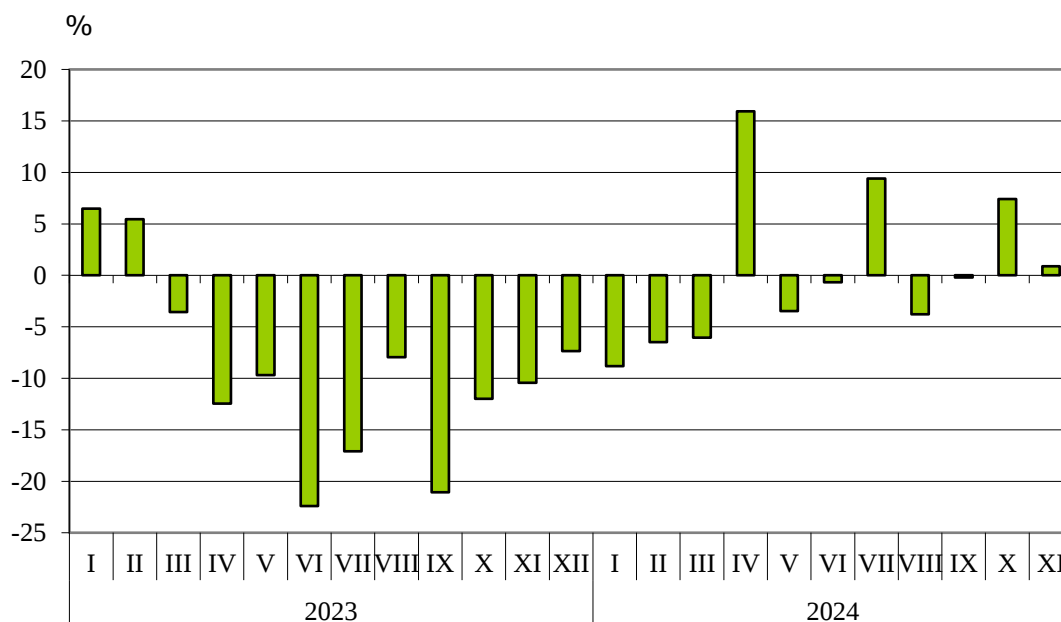
¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ ЗА 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

През **периода януари - ноември 2024 г. общо** в страната **са внесени** стоки на стойност 89 505.3 млн. лв. (по цени CIF), или с 0.2% повече спрямо същия период на 2023 година (виж табл. 1 и 2 от приложението).

През **ноември 2024 г. общият внос** на стоки нараства с 0.9% спрямо същия месец на предходната година и възлиза на 8 675.9 млн. лева.

**Фиг. 4. Номинално изменение в стойностния обем¹ на
вноса на стоки в България през периода 2023 - 2024 година
(спрямо същия месец на предходната година)**

Общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно за **периода януари - ноември 2024 г.** и е на стойност 11 667.4 млн. лева (виж табл. 1 от приложението).

През **ноември 2024 г.** общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) също е отрицателно и е на стойност 1 784.7 млн. лева.

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

Приложение

Таблица 1

**Износ, внос и търговско салдо на България през периода
януари - ноември 2023 и 2024¹ г. по месеци**

(Млн. левове)

Месеци/Периоди	Износ - FOB			Внос - CIF ²			Търговско салдо - FOB/CIF		
	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни
I.2023	7370.6	4932.1	2438.5	8138.6	4578.7	3559.9	-768.0	353.4	-1121.4
II.2023	7126.4	4609.7	2516.7	8115.4	4846.0	3269.4	-989.0	-236.3	-752.7
III.2023	7970.4	5072.6	2897.8	8646.9	5487.6	3159.3	-676.5	-415.0	-261.5
I - III.2023	22467.4	14614.4	7853.0	24900.9	14912.3	9988.6	-2433.5	-297.9	-2135.6
IV.2023	6732.9	4277.6	2455.3	7394.4	4566.0	2828.4	-661.5	-288.4	-373.1
V.2023	7359.2	4738.3	2620.9	8145.2	4973.5	3171.7	-786.0	-235.2	-550.8
VI.2023	7314.1	4729.1	2585.0	7929.2	4851.3	3077.9	-615.1	-122.2	-492.9
IV - VI.2023	21406.2	13745.0	7661.2	23468.8	14390.8	9078.0	-2062.6	-645.8	-1416.8
I - VI.2023	43873.6	28359.4	15514.2	48369.7	29303.1	19066.6	-4496.1	-943.7	-3552.4
VII.2023	7317.5	4792.5	2525.0	7888.6	4754.4	3134.2	-571.1	38.1	-609.2
VIII.2023	6962.2	4391.7	2570.5	7856.5	4486.2	3370.3	-894.3	-94.5	-799.8
IX.2023	7329.5	4578.3	2751.2	7926.2	4605.7	3320.5	-596.7	-27.4	-569.3
VII - IX.2023	21609.2	13762.5	7846.7	23671.3	13846.3	9825.0	-2062.1	-83.8	-1978.3
I - IX.2023	65482.8	42121.9	23360.9	72041.0	43149.4	28891.6	-6558.2	-1027.5	-5530.7
X.2023	7718.1	4609.9	3108.2	8643.9	5135.6	3508.3	-925.8	-525.7	-400.1
XI.2023	7239.8	4524.2	2715.6	8600.9	5080.3	3520.6	-1361.1	-556.1	-805.0
I - XI.2023	80440.7	51256.0	29184.7	89285.8	53365.3	35920.5	-8845.1	-2109.3	-6735.8
I.2024	6362.2	4091.2	2271.0	7422.2	4538.7	2883.5	-1060.0	-447.5	-612.5
II.2024	6693.3	4242.2	2451.1	7588.1	4628.1	2960.0	-894.8	-385.9	-508.9
III.2024	7301.1	4576.8	2724.3	8123.7	4653.6	3470.1	-822.6	-76.8	-745.8
I - III.2024	20356.6	12910.2	7446.4	23134.0	13820.4	9313.6	-2777.4	-910.2	-1867.2
IV.2024	7456.8	4781.3	2675.5	8571.9	5113.1	3458.8	-1115.1	-331.8	-783.3
V.2024	6808.6	4490.7	2317.9	7862.1	4224.1	3638.0	-1053.5	266.6	-1320.1
VI.2024	7375.5	4718.3	2657.2	7875.6	4440.3	3435.3	-500.1	278.0	-778.1
IV - VI.2024	21640.9	13990.3	7650.6	24309.6	13777.5	10532.1	-2668.7	212.8	-2881.5
I - VI.2024	41997.5	26900.5	15097.0	47443.6	27597.9	19845.7	-5446.1	-697.4	-4748.7
VII.2024	7942.1	5052.1	2890.0	8631.2	4702.5	3928.7	-689.1	349.6	-1038.7
VIII.2024	6884.7	4286.8	2597.9	7560.6	3988.4	3572.2	-675.9	298.4	-974.3
IX.2024	6679.1	4350.9	2328.2	7910.5	4528.8	3381.7	-1231.4	-177.9	-1053.5
VII - IX.2024	21505.9	13689.8	7816.1	24102.3	13219.7	10882.6	-2596.4	470.1	-3066.5
I - IX.2024	63503.4	40590.3	22913.1	71545.9	40817.6	30728.3	-8042.5	-227.3	-7815.2
X.2024	7443.3	4923.6	2519.7	9283.5	5308.2	3975.3	-1840.2	-384.6	-1455.6
XI.2024	6891.2	4659.4	2231.8	8675.9	5149.1	3526.8	-1784.7	-489.7	-1295.0
I - XI.2024	77837.9	50173.3	27664.6	89505.3	51274.9	38230.4	-11667.4	-1101.6	-10565.8

¹ Предварителни данни към 13.01.2025 година.

² Вносът по цени FOB се изчислява от БНБ

(<http://bnb.bg/Statistics/StExternalSector/StForeignTrade/StFTImports/index.htm?toLang= BG>)

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

Таблица 2

**Изменение в стойностния обем на износа и вноса на
България през периода януари - ноември 2024¹ г. спрямо
същия период на предходната година**

(Проценти)

Месеци/Периоди	Износ - FOB			Внос - CIF		
	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни
I	-13.7	-17.0	-6.9	-8.8	-0.9	-19.0
II	-6.1	-8.0	-2.6	-6.5	-4.5	-9.5
III	-8.4	-9.8	-6.0	-6.1	-15.2	9.8
I - III	-9.4	-11.7	-5.2	-7.1	-7.3	-6.8
IV	10.8	11.8	9.0	15.9	12.0	22.3
V	-7.5	-5.2	-11.6	-3.5	-15.1	14.7
VI	0.8	-0.2	2.8	-0.7	-8.5	11.6
IV - VI	1.1	1.8	-0.1	3.6	-4.3	16.0
I - VI	-4.3	-5.1	-2.7	-1.9	-5.8	4.1
VII	8.5	5.4	14.5	9.4	-1.1	25.3
VIII	-1.1	-2.4	1.1	-3.8	-11.1	6.0
IX	-8.9	-5.0	-15.4	-0.2	-1.7	1.8
VII - IX	-0.5	-0.5	-0.4	1.8	-4.5	10.8
I - IX	-3.0	-3.6	-1.9	-0.7	-5.4	6.4
X	-3.6	6.8	-18.9	7.4	3.4	13.3
XI	-4.8	3.0	-17.8	0.9	1.4	0.2
I - XI	-3.2	-2.1	-5.2	0.2	-3.9	6.4

¹ Предварителни данни към 13.01.2025 година.

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

Таблица 3

Износ, внос и търговско салдо на България с основни партньори¹ от трети страни през периода януари - ноември 2023 и 2024² година

Страни	Износ - FOB			Внос - CIF			Търговско салдо - FOB/CIF	
	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024	изменени е спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024
	млн. левове	млн. левове		млн. левове	млн. левове		млн. левове	млн. левове
Трети страни - общо	29184.7	27664.6	-5.2	35920.5	38230.4	6.4	-6735.8	-10565.8
в това число:								
Албания	238.8	511.0	114.0	82.2	85.9	4.5	156.6	425.1
Алжир	986.1	940.5	-4.6	129.3	78.8	-39.1	856.8	861.7
Босна и Херцеговина	173.1	161.2	-6.9	101.9	97.9	-3.9	71.2	63.3
Бразилия	82.8	88.6	7.0	616.5	983.0	59.4	-533.7	-894.4
Виетнам	101.8	103.1	1.3	271.6	377.0	38.8	-169.8	-273.9
Гибралтар	336.2	970.4	188.6	0.1	0.3	200.0	336.1	970.1
Грузия	501.3	687.1	37.1	551.8	353.0	-36.0	-50.5	334.1
Египет	1276.6	1239.7	-2.9	691.4	1800.8	160.5	585.2	-561.1
Израел	392.5	280.9	-28.4	227.6	127.0	-44.2	164.9	153.9
Индия	407.8	292.7	-28.2	454.3	442.4	-2.6	-46.5	-149.7
Индонезия	505.6	161.3	-68.1	718.2	949.0	32.1	-212.6	-787.7
Иран, ислямска република	219.2	241.6	10.2	102.0	113.6	11.4	117.2	128.0
Казахстан	155.5	163.5	5.1	15.5	1973.8	12634.2	140.0	-1810.3
Канада	265.3	237.7	-10.4	302.7	270.5	-10.6	-37.4	-32.8
Китай	1928.9	1345.2	-30.3	4894.1	4985.6	1.9	-2965.2	-3640.4
Либия	261.1	72.8	-72.1	3.8	567.8	14842.1	257.3	-495.0
Мароко	327.8	376.1	14.7	162.8	233.6	43.5	165.0	142.5
Намибия	101.6	7.5	-92.6	8.5	185.2	2078.8	93.1	-177.7
Норвегия	122.5	115.4	-5.8	236.2	816.8	245.8	-113.7	-701.4
Обединени арабски емирства	323.1	263.7	-18.4	94.5	135.5	43.4	228.6	128.2
Обединено кралство ³	1527.5	1382.7	-9.5	722.1	866.7	20.0	805.4	516.0
Перу	49.1	22.1	-55.0	367.3	592.8	61.4	-318.2	-570.7
Република Корея	403.1	304.9	-24.4	341.1	409.0	19.9	62.0	-104.1
Република Северна Македония	1580.3	1441.7	-8.8	925.5	966.2	4.4	654.8	475.5
Република Южна Африка	230.1	221.9	-3.6	186.1	48.2	-74.1	44.0	173.7
Руска федерация	918.9	659.4	-28.2	6101.0	1159.4	-81.0	-5182.1	-500.0
Сингапур	262.9	64.7	-75.4	69.6	39.5	-43.2	193.3	25.2
Съединени американски щати	2003.3	1992.1	-0.6	1022.3	776.0	-24.1	981.0	1216.1
Сърбия	1744.1	1771.4	1.6	2106.1	2002.6	-4.9	-362.0	-231.2
Тайван	252.0	78.0	-69.0	289.6	239.1	-17.4	-37.6	-161.1
Тунис	219.7	217.0	-1.2	68.0	154.1	126.6	151.7	62.9
Турция	4583.7	5237.8	14.3	7360.2	8555.0	16.2	-2776.5	-3317.2
Украйна	1574.1	1108.0	-29.6	1747.7	2068.4	18.3	-173.6	-960.4
Чили	25.7	36.0	40.1	297.4	573.8	92.9	-271.7	-537.8
Швейцария	625.0	699.0	11.8	700.3	777.9	11.1	-75.3	-78.9
Япония	162.4	147.8	-9.0	350.5	295.2	-15.8	-188.1	-147.4

¹ Страна партньор е тази, от/за която стоките са получени/изпратени.

² Предварителни данни към 13.01.2025 година.

³ Обединеното кралство включва: Северна Ирландия, Великобритания, Англо-нормандски острови и остров Ман.

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

Таблица 4

**Износ, внос и търговско салдо на България с трети страни по сектори на Стандартната
външнотърговска класификация (SITC, рев. 4) през периода
януари - ноември 2023 и 2024¹ година**

Сектори на SITC	Износ - FOB			Внос - CIF			Търговско салдо - FOB/CIF	
	2023	2024	изменени е спрямо период на предходна та година - %	2023	2024	изменение спрямо период на предходна та година - %	2023	2024
	млн. левове			млн. левове			млн. левове	
Трети страни - общо	29184.7	27664.6	-5.2	35920.5	38230.4	6.4	-6735.8	-10565.8
Храни и живи животни	5099.0	4339.4	-14.9	1892.9	2109.5	11.4	3206.1	2229.9
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	279.5	284.5	1.8	330.2	325.8	-1.3	-50.7	-41.3
Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)	1934.2	1959.0	1.3	4789.5	6070.1	26.7	-2855.3	-4111.1
Минерални горива, масла и подобни продукти	4554.6	4067.1	-10.7	8437.4	8633.8	2.3	-3882.8	-4566.7
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	835.6	498.7	-40.3	439.0	534.1	21.7	396.6	-35.4
Химични вещества и продукти	3298.7	3657.2	10.9	3208.0	3343.1	4.2	90.7	314.1
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	4430.5	4603.1	3.9	6655.7	6720.1	1.0	-2225.2	-2117.0
Машини, оборудване и превозни средства	5391.5	5391.8	0.0	7599.4	7333.1	-3.5	-2207.9	-1941.3
Разнообразни готови продукти, н.д.	2958.3	2714.9	-8.2	2549.8	3058.3	19.9	408.5	-343.4
Стоки и сделки, н.д.	402.8	148.9	-63.0	18.6	102.5	451.1	384.2	46.4

¹ Предварителни данни към 13.01.2025 година.

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

Методологични бележки

Законодателна рамка

Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика (включително за вътресъюзната търговия със стоки).

Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент на Европейския парламент и на Съвета № 2019/2152 за европейска бизнес статистика.

Делегиран Регламент (ЕС) 2021/1704 на Комисията от 14 юли 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета чрез допълнително уточняване на подробности за статистическата информация, която трябва да се предоставя от данъчните и митническите органи, и за изменение на приложения V и VI към него (текст от значение за ЕИП).

Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1225 на Комисията от 27 юли 2021 година за определяне на правилата за обмена на данни съгласно Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1197 на Комисията по отношение на държавата членка на извънсъюзен износ и задълженията на отчетните единици.

Закон за статистиката на вътресъюзната търговия със стоки в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., бр.61 от 2.08.2022 година.

Обхват и основна терминология

Външната търговия със стоки обхваща търговията с трети страни (Екстрастат) и със страните - членки на ЕС (Интрастат), като детайлната статистическа информация се събира на ниво стоков код (8 знака) на Комбинираната номенклатура.

Вносът включва всички стоки, които влизат на статистическата територия* на Република България от други страни и са предназначени за потребление в страната, за преработка в страната, с цел да бъдат изнесени в друга страна след преработката, а също и внос на стоки след преработка извън страната.

Износът включва всички стоки, които напускат статистическата територия на Република България и са предназначени за нормален експорт за друга страна. Включват се и стоки, които са връщат на търговския партньор след преработка в Република България, или се изнасят стоки предназначени за преработка на територията на друга страна с цел обратното им връщане в Република България.

Статистическата територия на Европейския съюз (ЕС), в контекста на статистиката на международната търговия със стоки, съответства на комбинираните митнически територии на държавите - членки на ЕС, с едно изключение - за разлика от митническата територия, статистическата територия на Германия включва Хелголанд.

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

В статистическите обеми на вноса и износа **не се включват** внесените стоки, поставени под режим митническо складиране без преработка, а в износа - реекспорта на тези стоки.

Статистиката на външната търговия **не отчита** транзитното преминаване на стоки през територията на Република България.

Основни източници на информация

Митническа декларация - Единен административен документ (ЕАД), който се попълва от всички субекти, извършващи внос или износ на стоки от/за трети страни;

Интрастат декларация за вътресъюзен внос и износ от/за страни членки на Европейския съюз;

Агенция „Митници“ е институцията, отговорна за събирането на митническите декларации (ЕАД), а Националната агенция за приходите - за Интрастат декларациите.

Оценки на търговията със стоки се правят с цел компенсиране на влиянието на праговете, под които търговците са освободени от подаване на Интрастат декларации, както и за неотговорилите.